

POSTANOWIENIE

Dnia 7 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 7 grudnia 2016 r.,
skargi T. D. i U. D.
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku
Sądu Okręgowego w P.
z dnia 8 maja 2014 r., sygn. akt II Ca (...),
wydanego w sprawie z powództwa Spółdzielni Mieszkaniowej w B.
przeciwko T. D. i U. D.
o zapłatę,

**skargę odrzuca i oddala wniosek strony powodowej o
przyznanie kosztów postępowania skargowego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 8 maja 2014 r. Sąd Okręgowy w P. oddalił apelację pozwanego T. D. od wyroku Sądu Rejonowego w B. z dnia 31 grudnia 2013 r., którym zasądzono od pozwanych małżonków T. D. i U. D. na rzecz powódki Spółdzielni Mieszkaniowej w B. kwotę 4 509,38 zł., z ustawowymi odsetkami od dnia 20 grudnia 2011 r. oraz kwotę 1 657,59 zł tytułem kosztów procesu. Pozwani małżonkowie D. w skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu drugiej instancji wnieśli o orzeczenie, że jest on niezgodny z art. 24, art. 28, art. 39 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. Nr 121 poz. 591 ze zm.) oraz art. 316 § 1 k.p.c. i art. 378 § 1 k.p.c. W uzasadnieniu skargi co do wymagania określonego w art. 424⁵ § 1

pkt 4 k.p.c. wskazali tylko, że „łącznie z postępowaniem egzekucyjnym ponieśli oni szkodę na kwotę ponad 12.000 zł”. Stwierdzili również, że wzruszenie zaskarżonego wyroku nie było i nie jest możliwe w drodze innych środków prawnych, bowiem skarga kasacyjna nie przysługuje z uwagi na wartość przedmiotu zaskarżenia, a także brak podstaw do wznowienia postępowania.

W sprawie powodowa Spółdzielnia domagała się zapłaty od pozwanych z tytułu kosztów związanych z eksploatacją i utrzymaniem opisanej nieruchomości w częściach przypadających na ich lokale oraz kosztów eksploatacji i utrzymania nieruchomości wspólnych. Koszty te wyliczane były w oparciu o statut oraz wewnętrzne akty Spółdzielni, niezakwestionowane skutecznie przez pozwanych. Pozwany jest członkiem Spółdzielni i przysługuje mu własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze własnościowe prawo do garażu. Pozwany sam wyliczył swój udział w nieruchomości wspólnej i w ustalonej przez siebie wysokości uiszczal opłaty na rzecz Spółdzielni.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje od prawomocnego merytorycznego orzeczenia w zasadzie sądu drugiej instancji i wyjątkowo - w przypadku określonym w art. 424¹ § 2 k.p.c. – sądu pierwszej instancji, kończącego postępowanie w sprawie, gdy przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego orzeczenia w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe.

Skarga jest nie tylko środkiem nowym, ale i wyjątkowym. Zasadą bowiem jest, że prawomocność, tworzy nowy stan prawny pomiędzy stronami albo *erga omnes*, jak też sanuje wszelkie ewentualne naruszenia prawa, którymi orzeczenie jest dotknięte. Z tego względu skarga jest środkiem wysoce sformalizowanym i wszystkie jej wymagania konstrukcyjne określone w art. 424⁵ § 1 k.p.c. należy interpretować ściśle.

Do kategorii wymagań konstrukcyjnych skargi między innymi należy uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody spowodowanej przez wydanie orzeczenia, którego dotyczy. Uwzględnienie bowiem skargi i stwierdzenie, że prawomocne orzeczenie jest niezgodne z prawem, ma charakter prejudykatu, gdyż

stwarza możliwość dochodzenia od państwa odszkodowania za szkodę wyrządzoną przez jego wydanie. Spełnienie tego wymagania polega na wskazaniu rodzaju i rozmiaru szkody. Wywód ten powinien także zawierać informację dotyczącą czasu jej powstania i określać związek przyczynowy z wydaniem orzeczenia niezgodnego z prawem. Nie jest spełnieniem tego wymagania odwołanie się do szkody niesprecyzowanej, hipotetycznej, czy też mogącej powstać w przyszłości (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 2005 r., III CNP 4/05, OSNC 2006 nr 1, poz. 16, z dnia 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 141 i z dnia 27 października 2005 r., V CNP 28/05 niepubl.).

Innymi słowy w orzecznictwie Sądu Najwyższego przesądzono, że przewidziane w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaganie konstrukcyjne skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest spełnione wtedy, gdy skarżący przedstawi wyodrębniony wywód prawny, w którym wskaże, że szkoda wystąpiła, określi jej wysokość, postać i czas powstania oraz związek przyczynowy z wydaniem orzeczenia będącego przedmiotem skargi, a także przedstawi dowody lub ich surogaty zdolne uwiarygodnić powstanie szkody (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 września 2005 r., III CNP 5/05, z dnia 22 listopada 2005 r. I CNP 19/05, niepubl.).

Wniesiona skarga nie spełnia tego wymagania, gdyż nie określono w niej postaci szkody, czasu jej powstania, ani nie określono ściśle jej wysokości.

W chwili wnoszenia skargi szkoda musi już istnieć, co oznacza, że nie wystarczy zagrożenie jej wystąpienia albo przewidywanie, czy nawet pewność co do tego, że rzeczywiście zostanie wyrządzona. W związku z tym jednozdaniowe stwierdzenie skarżących, że „dokonując uprawdopodobnienia szkody poniesionej przez pozwanych wskazać należy, że łącznie z postępowaniem egzekucyjnym ponieśli oni szkodę na kwotę ponad 12.000 zł” jest niewystarczające. Szkoda powstaje dopiero po wykonaniu tytułu wykonawczego. Jak trafnie podniesiono w literaturze stanowisko to odpowiada pogładowi Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, że szkoda powstała w wyniku naruszenia prawa unijnego musi

być rzeczywista i pewna (por. wyrok z 17 marca 1976 r., nr 67/75, *lesieur Cotellet et Assicies*, LexisNexis nr 1156935).

Skoro w skardze nie uprawdopodobniono szkody we wskazany sposób, to podlegała odrzuceniu (art. 424⁸ § 1 k.p.c.).

Oddalając wniosek powoda o zasądzenie kosztów postępowania wywołanego wniesieniem skargi, należało mieć na uwadze, że Sąd Najwyższy przyjmuje, iż nie ma podstaw do przyznania takich kosztów, gdy w odpowiedzi na skargę nie dostrzeżono jej wady prowadzącej do odrzucenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r. III CKN 563/01, niepubl., z dnia 29 marca 2011 r. IV CSK 593/10, niepubl. i z dnia 8 sierpnia 2012 r. II CSK 112/12, niepubl.).

aj

r.g.